

Midwest Inter. Library
5721 Cottage Grove Ave.
Chicago, Ill. 60637

SANDARA

LITHUANIAN

THE LEAGUE

NEWSPAPER

EINA NUO 1918 METŲ

SANDARA

Published by the
Lithuanian National League
of America

Consisting of 100 Branches Located
in All Principal Cities of the
UNITED STATES

840 West 33rd Street,
Chicago, ILL 60608
Telephone: (312) 927-4789

PRICE 50 CENTS

KOVO 23 - MARCH 23, 1981

NR. 6

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS DELEGACIJA su kongresmanu E. Dervinskiu Washingtonė, Vasario 16 minėjimo proga Senate ir Atstovų Rūmuose. Iš kairės: ALTO atstovas Washingtonė prof. dr. Jonas Genys, ALTO vicepirmininkas Teodoras Blinstrubas, Amerikos Balso lietuvių sekcijos vadovas Alfonsas Petrutis, kongresmenas E. J. Derwinski ir ALTO vicepirmininkas dr. Leonas Kriaučeliūnas.

TRUMPAI IŠ VISUR

Kalifornijos milijonierius C. T. Manatt išrinktas demokratų partijos pirmininku.

Reaganas įsakė neparduoti sovietams javų, kol jie neišeis iš Afganistano.

Salvadoro maistininkams vadovauja komunistai iš Kubos ir Nikaragvos.

Indianoje buvo įvykdyta mirties bausmė 4 žmonių žudikui S. Judy, 24 metų amžiaus.

Iš 10 amerikiečių, 7 mirdami nepalieka jokio testamentu.

Vasario 16 Los Angeles ALTAi surinkta 3786 dol. ir VLIKui 3542 dol.

Argentinoje, traukinio nelaimėje žuvo 45, o sužeista 120 žmonių.

Somalija prašo maisto, nes sovietams okupavus Etiopiją, Somalijoje atsirado virš milijonas politinių pabėgėlių.

Saudi Arabija ragina vakarus stipriau priešintis sovietų agresijai.

Prancūzija pažadėjo Egiptui pastatyti dvi atominės elektros jėgaines.

Japonija atnaujino diplomatinis santykius su Albanija.

JAV atšaukė Čilei ekonomines sankcijas.

Vak. Vokietija už pinigus išpirko iš sovietų pusę milijono savo tautiečių.

Hollywoodo žurnalas viršelyje išidėjo mūsų Jūratės Nausėdaitės - Ann Jillian nuotrauką ir ilgą pasikalbėjimą su ja, kur ji labai gražiai atsiliepia apie savo tėvynę Lietuvą, kuri dabar yra sovietų okupuota.

JAV parduos Saudi Arabijai daugiau kovos lėktuvų.

Bostono universitetas paskelbė, kad

iš gydymų ligoninėje 815 pacientų, 290 susirgo kitomis ligomis.

Gegužės mėnesio gale JAV lankys Vak. Vokietijos kancleris.

JAV prekyba su sovietais 1980 m. nukrito 56%.

New Yorke nušautas dailininkas Lennon paliko turto už 5.5 mil. dol.

Irane 133 kultūrininkai paskelbė laišką, kaltindami mulas kankinimais politinių kalinių.

Olandija pardavus Taivanui 2 povandeninius laivus, kom. Kinija atšaukė iš ten savo ambasadorių.

Pakistane kyla vis didesnis judėjimas prieš karinę diktatūrą.

Libano sostinėje nušauti 2 Irako diplomatai.

Naujoje Ispanijos vyriausybėje nėra nei vieno kariškio. Po nepavykusio sukilimo suimti 53 karininkai.

Reaganas įsakė atnaujinti ir paruošti tarnybai "New Jersey" ir "Iowa" karo laivus.

Helikopterio nelaimėje žuvo Egipto karo ministeris, 2 generolai ir 11 karininkų.

Kom. Kinijai iš tarptautinio fondo suteikta 550 mil. dol. paskola.

Buvęs Egipto karo atašė JAV paskirtas Egipto karo ministru. Italija stato Iranui 11 karo laivų.

1980 m. iš užsienio į JAV investuota 6,4 bil. dol.

Diplomatų žurnalas išidėjo mūsų gen. konsulo A. Simučio nuotrauką ir aprašymą.

C. Franqui rašo, kad 1962 m. Kubą numušė JAV lėktuvą, mjr. Anderson - pilotas žuvo.

Anglijos princo Charljo vestuvių diena liepos 29 paskelbta valstybinė šventė.

Iranas iš JAV perka maistui grūdus.

Anglijos darbo partijai pasukus višai į kairę, 12 parlamento narių nutarė įsteigti socialdemokratų partiją ir sudaryti koaliciją su liberalais.

Prancūzijos prezidentas balandžio mėn. rinkimuose kandidatuoja sekančiam terminui.

Kovo mėn. JAV suimti 155 narkotikų pirkliai, konfiskuota 30 laivų, 2 lėktuvai, 6 automobiliai, įvairių narkotikų ir apie 1 mil. dol. pinigais.

Iki šiol Puerto Rico 58% visų salos gyventojų gaudavo iš JAV maisto korteles. Reaganas nori sumažinti.

Gegužės 3 d. komunistai ir jų simpatikai ruošia demonstracijas prie Pentagono.

Anglijoje benzino galiono kaina pakilo iki 2 dol. 80 c.

Pulk. K. Oksas paskirtas Illinois etninių grupių pirmininku.

Ilgiausiai išlaikę pagrobtą lėktuvą piratai buvo apmokyti Arafato ir apginkluoti sovietų.

Iki šiol Anglija nemokamai gydė ir užsieniečius. Tas panaikinama, paliekant išimti Europos rinkos piliečiams.

KOKIA YRA SUNKI LAISVĖS KOVA

Keturi Čikagos lietuviai suvaidino svarbų vaidmenį dalyvaudami etnikų susirinkime - pobūvyje, kurio pelnas skirtas Lenkijos darbininkų unijos "Solidarity" veiklai paremti.

"Solidarity" veikla, kaip pabrėžė dr. Jan Morelewski, nėra vien tik lenkų veikla Lenkijoje... bet tai yra dvasinės išraiškos veržimasis visų tų, kurie gyvena Rytų Europoje Sovietų valdžioje.

Įsijungdami į vieningą, daugiau negu 200 atstovų kolektyvą, Saulius V. Kuprys (LB atstovas) ir kun. dr. Juozas Prunskis (ALT atstovas) savo kalbose pabrėžė visų Rytų Europoje gyvenančių žmonių reakciją prieš skriaudas jau nuo Jaltos laikų.

Po lenkų, ukrainiečių, vengrų, lietu-

vių ir serbų kalbėtojų solistė Dalia Kučėnienė, kaip garbės viešnia, atliko programą. (Solistę pakvietė Piotr Harcaj, Alliance of Friendship of East European Nations fundatorius). Po to buvo lenkų tautiniai šokiai ir serbų dainos.

Programa gėrėjosi skaitlinga įvairių tautybių auditorija: čekai, slovakai, vengrai, serbai, bulgarai, ukrainiečiai, lenkai, rumunai, latviai ir lietuviai.

Pobūvio rengėjai pakvietė lietuvių Antaną Adomėną perskaityti rezoliuciją, kurioje pažymima, kad visi, kurie savo kilme yra surišti su Rytų Europa, palaiko lenkų unijos atkaklią kovą. Visa tai oro bangomis (Voice of America) perduota į Lenkiją.

Dr. Morelewski ir ukrainiečių atstovas Kulas, pasiuntė vienbalsiai priimtą telegramą prez. Ronald Reaganui, žinodami jo stiprų nusistatymą prieš Sovietus.

Vieningumo dvasia vyravo šiame bankete, kurio pravedėja buvo serbė dr. Helen Pavichevich.

Pabaigoje Čikagos lenkas pranešė, kad Lech Walleca'o asmeninis įgaliotinis dėkoja už parodytą pritarimą "Solidarity" veiklai, nes tai išryškina "Solidarity" moralę Lenkijoje. Tuo parodoma,

bet ir čia Amerikoje esantiems, kokia yra sunki laisvės kova.

As

BOMBA LAISVOSIOS EUROPOS RADIO PATALPOSE

Washingtono ir Europos spauda daug rašė apie ekstremistų, neabejotiną, kad marksistų, išsprogintą bombą Radio Free Europe patalpose, Miunchene, arti Čekoslovakų skyriaus. Sužeistas telefonistas, trys Čekoslovakijos skyriaus tarnautojai ir keturi praeiviai ar artimų namų gyventojai, sužalota būstinė, padaryta nuostolių apie 2 mil. dol. Komunistams Laisvosios Europos Radijas yra aštrus dyglys, prieš kurį jie naudoja tokius žiaurius veiksmus.

LIETUVIAMS PALANKI STOTIS

Chicagoje lenkų vedama WCEV radijo stotis, veikianti banga 1450 AM, yra gana palanki lietuviams. Lietuvos nepriklausomybės atkūrimą minint, savo klausytojams perdavė ilgą ALTO paruoštą informaciją.

LIETUVIAI ISTORIKAI DOMISI MADRIDU

Lietuvių istorikų draugija į savo visuotinį narių susirinkimą Chicagoje, kovo 29 d., pasikvietė ALTO informacijos vedėją kun. dr. J. Prunskį skaityti paskaitą apie Madrido konferenciją.

STUDENTŲ DĖMESIUI

Lietuviui studentui yra proga vasaros metu 10 savaitių dirbti Washingtono prie Jungtinio Pabaltiečių Komiteto, gaunant atlyginimą. Kreiptis adresu: Amerikos Lietuvių Taryba, 2606 West 63rd Street, Chicago, Illinois - 60629, telefonas (312) 778 - 6900. Pažadautina, kad turėtų automobilį.

CICERO, ILL.

Pulk. Jonas Švedas artimųjų tarpe kovo 14 d., atšventė savo 86 gimtadienį.

Balandžio 26 d. 12 val. Ciceroje, šv. Antano parapijos salėje, įvyks jaunimo kultūrinis pasirodymas.

Birželio 14 d. 12 val. šv. Antano parapijos salėje bus paminėtas Sovietų Rusijos daromas lietuvių tautos naikinimas.

SANDARA

LITHUANIAN NEWSPAPER

Published bi-weekly on Mondays, except July,
by the LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA, INC.
Second class postage paid at Chicago, Illinois
Sandara (USPS 480-880)

GENERAL OFFICE:
840 West 33rd Street, Chicago, Ill. 60608

Phone Yards 7-4789

SUBSCRIPTION RATES: UŽSAKYMU KAINA:
In The United States per year \$10.00 Suvienytose Valstybėse metams \$10.00
In Foreign Countries per year \$10.00 Užsienyje metams..... \$10.00

Opinions expressed in any column appearing in the SANDARA, including those of staff members, reflect the views of the writer only. The opinions may or may not be in agreement with those of the Lithuanian National League of America.

Nepriklausomybės šventė Pittsburghe

NEPRIKLIAUSOMYBĖS MINĖJIMAS

Per visą vasario mėnesį Pittsburgho lietuviai turėjo malonumo klausytis kiekvieną sekmadienį Povilo Dargio ir jo žmonelės Gertrudos vedamų Lietuvių Radio Programų, skirtų Lietuvos Nepriklausomybės minėjimui.

Buvo parinktos minėjimui pritaikytos dainos ir muzika, lietuvių ir anglų kalbomis. Iš jų minėtinos J. McCloskey ir SLA 40 kp. ir Sandaros pirm. Jono Drąsučio prakalbos. Puikiai nušviesta kovos už Lietuvos laisvę ir dabartinę jos padėtį. Ragino visus ne tik dalyvauti minėjimuose, bet taip pat skirti aukas Amerikos Lietuvių Tarybai.

Vasario 15, vietinis ALT skyrius Lietuvių Pranciškių Vienuolyno patalpose-Academy surengė iškilmingą minėjimą. Žmonių susirinko virš 250. Programą vedė V. Jucius ir J. McCloskey. Programa, tikrai, buvo graži ir įspūdinga. Po to buvo puiki vakarienė, kurią paruošė Edwardas Savolskis, Conrad Catering savininkas.

Pažymėtina, jog tą pačią dieną, 1-mą val. po pietų Švento Kazimiero Parapijos bažnyčioje buvo atnašautos pamaldos už žuvusius ir kovojančius už Lietuvos laisvę. Gražų pamokslą pasakė parapijos klebonas unigas Karavėckas.

Numatoma, kad po šio minėjimo bus pasiūstas tūkstantis dolerių Amerikos Lietuvių Tarybai Chicagoje.

Jonas Drąsutis

Tegu 1918-ųjų metų Vasario 16-osios laisvės šauksmas ir šiandien uždega mūsų širdis dirbti, aukotis, pasišvesti Lietuvos laisvimo pastangoms, vadovaujant Amerikos Lietuvių Tarybai.

Kalba SLA prezidentas Povilas P. Dargis

Dalis dalyvių SLA centro patalpose New Yorke Lietuvos nepriklausomybės minėjime.

Mieli SANDAROS skaitytojai ir bendradarbiai!

Skaitytojų ir Sandaros administracijos patogumui, apačioje čia dedame atkarpą, kurią užpildžius prašome prisiųsti Sandaros administratoriui p. Editai Rimkienei, kas dar nėra susimokėjęs už laikraštį. Taip pat prašome surasti ir naujų skaitytojų. Už jūsų malonų atsiliepimą ir SANDAROS parėmimą būsim labai dėkingi.

Visos aukos skelbiamos Sandaroje.

SUSIPAŽINIMUI
vienas "Sandaros" numeris
siunčiamas nemokamai

Siųsti šiuo adresu: SANDARA, 840 West 33 rd Street, Chicago, Ill, 60608

Siunčiu SANDAROS METINĘ PRENUMERATĄ..... 10 dol.

Siunčiu auką SANDAROS SPAUDOS FONDUI..... dol.

Iš viso..... dol.

MANO PAVARDE.....

ADRESAS;.....

SANDAROS REDAKCIJA
Redaktorius: G. J. Lazauskas
Redakcijos nariai: E. Boreiša (polit.),
P. Bružas (techn.).
Skyrių redaktoriai: Janė Bajerčienė
(Šeiminių sk.), Vyt. Širvydas (English
Section).

SANDAROS ADMINISTRACIJA
Administratorė: Edita Rimkus
Ekspeditorius: Stasys Dagys
Administracijos darbo valandos:
Pirmadienį, Antradienį ir Trečiadienį

10 val. - 12 val. ir 1 val. pp - 6 val.
vakare. (kitu laiku, esant svarbiam
red. ir adm. reikalui, galima skambinti 312 - 543 - 8198.).

SANDAROS ATSTOVAI

So. Bostone: Inž. Aleksandras J. Chaplikas; Los Angeles - inž. Juozas Ruokis; Detroit - Antanas Norus.

TALKININKAI, kurie norėtų bet kuo prisidėti prie Sandaros darbų, prašomi pranešti red. ir adm. telefonais.

(BOSTONO Padangėje)

SANDARA, Inc.

President:
Alexander J. Chaplik, E.E.
788 E. Broadway
So. Boston 27, Mass.

Boston Lodge No. 7

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS 7 KUOPA

SANDARIEČIŲ IR BIČIULIŲ AUKOS AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBAI LIETUVOS LAISVINIMO REIKALAMS

Aukotojų sąrašas, Vasario 16 d. 1981.

Aleksandras ir Eleonora Chaplikai - \$150.00, Sandara 7-ta Kuopa - \$100.00, Motinos Jadvygos Tumavičienės atminimui, I. Mickūnas \$100.00, Dr. Joseph ir Gladys Mikaloniai \$50.00, Antanas ir Ona Andriulioniai \$30.00, Jonas ir Mary Jonaičiai \$30.00, Alfonsas ir Aleksandra Baikai \$30.00, Lietuvių Darbininkų Draugija \$25.00, Dr. Algirdas ir Giedrė Budreckiai \$20.00, Joseph W. Casper Funeral Home \$25.00, Florence E. Casper \$15.00.

Po \$10.00 auko - Martinas Dapkus, Edvardas Pečiukaitis, Feliksas Eidukonis, Jonas Overka, Veronika Aluza, Leo Ziminskas, Juozas Lekys, Bronius Ba-

jerčius, Algis Šmidtas, Steponas ir Valentina Minkus, Mary Yalmokas, Anna Šiugžda, Jurgis ir Maria Jurėnai, Elena Simon, Felicija Grenald, Ona Ušelis, Stanley Griganavičius, Ona Ivaška, Po \$5.00 auko - Anna Lane, Le-na Janulis, B. Gertrude Wade. Iš viso suaukota \$ 77.00

A, Andriulionis inž. A. Chaplikas
Izdininkas Pirmininkas

SANDAROS 7-tos KUOPOS SUSIRINKIMAS

Balandžio 26 d. 2:00 val. po piet So. Bostono Lietuvių Draugijos patalpose šaukiamas Sandaros 7-tos kuopos narių susirinkimas.

Tą pačią dieną ir toje pačioje vietoje 5:00 val. po piet įvyks SLA 43-cios kuopos susirinkimas.

There Is Nothing Like A Cruise

TO RELAX AND HAVE FUN!! CRUISE THE FASCINATING ISLAND PORTS OF THE CARIBBEAN.

Lithuanian Alliance of America is organizing a one-week cruise departing Miami

November 8, 1981 - returning November 15, 1981

on the m/s CARNIVALE (27,250 tons, Panama registry), visiting ports of call Samana (Dominican Republic); San Juan - Puerto Rico; St. Thomas - U. S. Virgin Islands.

There will be time to work on a suntan, form new friendships, visit tropical islands you have not seen before, and most importantly, travel with a happy and congenial group of people.

You Do Not Have To Be A Member Of The Alliance To Make This Caribbean Cruise - Everyone Is Invited To Participate

Cost of the cruise includes: a comfortable cabin (shared), delicious foods, games, contests, deck sports, movies, live entertainment, a full casino and more. Cabins start at \$800.00 per person - 2 in cabin.

Do not miss this opportunity to spend a happy vacation and enjoy the warmth of the Tropics!! Register now.

For information of cost and registration, contact:
AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 South Western Avenue
Chicago, Illinois 60643
Tel. (312) 238-9787

SUSIVIENIJIMAS RENGIA EXKURSIJĄ-KELIONĘ KARIBŲ JŪROJE

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje pirmą kartą rengia-organizuoja kelionę KARIBŲ JŪROJE, laivu "CARNIVALE". Nuo lapkričio-November 8 iki 15 dienos (vieną ištisą savaitę)

Laivas išplaukia iš Miami, Floridos. Aplankys 3 įdomius tropikinius uostus ir valstybes: SAMANA - Dominikos Respublikoje, SAN JUAN - Puerto Rico ir ST. THOMAS - Jungtinių Valstybių valdomą salą.

Bus progos pailsėti saulėje, užmegsti naujų pažinčių, aplankyti dar nematytas salas, keliauti su linksma lietuvių grupe.

Kaina laivu vienam asmeniui (po du į kambarį) prasideda nuo \$800 (aštuoni šimtai dolerių). Be to, reikia pridėti kainą lėktuvu iš jūsų miesto (namu) į Miami, Florida - Round Trip.

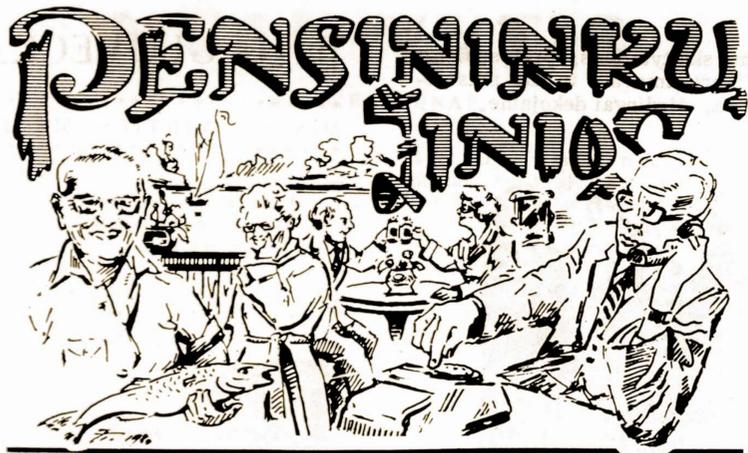
Šia kelione gali pasinaudoti visi, nežiūrint, ar jie yra ar nėra SLA nariai. Svarbu, kad neatidėliotumėt, o dabar, tuojau registruotumėtės ir užsakytumėt sau laive vietas.

Kelionės kainoje įskaitoma: patogė kabina-kambarys, skanus maistas, įvairūs pasilinksminimai laive.

Pasinaudokitė šia proga įdomiai ir linksmai praleisti atostogas, pasidžiaugti JŪRA ir tropinės saulės šiluma.

Informacijų ir registracijai prašome jau dabar kreiptis į

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU,
9727 SOUTH WESTERN AVENUE,
CHICAGO, ILLINOIS, 60643
TEL. (312) 238-9787

BŪKITE ATSARGŪS

Atėjus pavasariui ir besiantinan varšarai, atgyja visokios rūšies parazitai ir kenkėjai, kurių tarpan reikia irkiuoti ir visokio plauko recidivistus bei apgavikus. Infliacijai staučiant ir dar orui atšilus, jų mieste pasipila "devynios galybės" visai žmonėms prisistatydami. Vieni jų sakosi, kad jie yra skaitliukų bei vandentiekio vamzdžių ar elektros laidų tikrintojais, kiti gi prisistato kaminkrėčiais ar net policininkais, ar dar kitokiais. Jų visų tikslas aiškus - apvogti, apiplėšti neapdairų ar neapdairių namo gyventoją. Ypačiai vyresnio amžiaus žmonės dažniausiai esti jų aukomis, nes jie, būdami vieniši ir pastilgę pasikalbėti, labiau pasitikti atsilankiusiais "autoritetais". Tokie seneliai, pasitikdami "specialistų", net nepastebi kaip tampa aukomis: apvaigiami, iškoneveikiami, o kartais net ir nužudomi.

Tokie vieniši seneliai pensininkai net nepagalvoja, prieš atidarant duris, pareikalauti iš atsilankiusio dokumentų. Betgi, jų rodomais raštais ir dokumentais taip pat negalima pasitikėti, kadangi tieji dokumentai gali būti netikri, klastoti. Sukčiai ir visokio plauko recidivistai yra pakankamai sumanūs. Jie, užsiminėdami apgavystėmis ir vagystėmis, bus apsirūpinę reikiama "dokumentais". Tad būkite atsargūs!

PENSININKAI NENUKENTĖS

Amerikos pensininkų sąjungos biuletenyje "AARP News bulletin" rašoma, kad prezidentas Reagano administracijos pranešimu, valstybės biudžeto apkarpymai jokiū būdu nesumažins į pensiją išėjusių asmenų socialinio draudimo išmokas. Taip pat nebus paliestas ir metinis išmokų papildinimas, priedas prie pensininko čekio, tikslu išlyginant pragyvenimo didėjančius kaštus. Taipgi ir kitos pensininkus liečiančios programos, kaip Med care, veteranų invalidų priedai ir kitos, nebus liečiamos apkarpančiomis biudžetą, nors pensijos fondas sekančių penkių metų laikotarpyje turės apie 100 bil. dol., nedatekliaus.

vpr

MOKESČIAI: IŠ KO IR KAM ?

Jungtinių Amerikos Valstijų valdžios pajamos 1980 metais buvo apie 520 milijonų, o išlaidos - 59 milijonai didesnės. Daugiausiai turto ir pajamų apyvartos buvo stambiųjų pramonės bendrovių rankose. Žmonės dažnai dėl to mano, kad pramonininkai sumoka daugiausiai mokesčių. Tikrumoje JAV prekybos ir pramonės drovės valstybės išdui sumoka keturis kart mažiau mokesčių, nei privatūs asmenys; 1979 m. individuali sumokėjo 244 milijonus (42%) o bendrovės - tik 64,6 milijonus (11%), liuksuso mokesčiai (irgi individų sumokami) siekė 25,3 milijonus. Didelę mokesčių dalį sudaro socialinės apdraudos pajamos, kurios 1979 m. siekė 160,7 milijonų (28%).

Valstybės išlaidos skirstėsi sekančiai: Socialinė apdrauda 192,2 bil. (33%), sveikatos priežiūra - 58,2 bil. (10%), švietimas ir bedarbių pašalpos - 31,4 bil. (5%), karo veteranų aprūpinimas - 21,2 bil. (4%), Taigi, patarnavimas ir žmonių aprūpinimas sudarė 52% visų išlaidų. Valstybės grynimas kainavo 136 bil. (23%), nuosimčiai už valstybės išsiskolinimą - 52,5 bil. (9%), susisiekimas - 20,8 bil. (4%), tarptautiniai santykiai - 10,5 bil. (2%), erdvės programos - 6,0 bil. (1%), energija - 6,3 bil. (1%), žemės turtų ir aplinkos priežiūra - 14,1 bil. (2%), lengvatos prekybai ir namų finansavimui - 7,5 bil. (1%), pagalba miestams ir kt. vietovėms - 10,2 bil. (2%), teisingumo vykdymui - 4,6 bil. (1%)

Įdomu, kad 1979 metų biudžeto sumos be perstojo augo, bet jų paskirstymas šiek tiek keitėsi. Antai, 1978 m. švietimui ir bedarbių pašalpom buvo skirti 6%, o 1979 - 5% viso biudžeto. Susisiekimui - 1978 - 3%, o 1979 - 4%, ginklavimui 1978 - 24%, 1979 - 23%, valstybės išsiskolinimui 1978 - 7%, o 1979-9%

Valstybės išlaidoms nuolat didėjant (Čia parodytos prez. Karterio programos, prez. Regenas bus neužilgo priverstas ieškoti naujų pajamų šaltinių. Yra tikra, kad nauji mokesčiai vėl kris ant individų ir daugiausiai vidutinių pajamų (15-40 tūkst. metinių pajamų) mokesčių mokėtojų. Z.

LIETUVOS ŽYDŲ SĄJUNGA AMERIKOJE

Pulkininko Kazio Griniaus archyve yra du numeriai Lietuvos Žydų Sąjungos Amerikoje leisto žurnalo "Lithuanian Jew" (Litvascher Yid), kurio didžiūma buvo parašyta jidiš (hebrajų raidynu, bet vokiečių kalbos dialektu). Šiuose dviejuose numeriuose (1945 nr. 5-6 ir III-čią 1946 m. nr. 7-8) matyt, kad 1944 m. birželio 25 įvykusiame suvažiavime dalyvavo 102 Lietuvos žydų atstovai ir valdybų komisijų nariai. 1946 m. kovo 10 įvykusiame valdomųjų organų suvažiavime buvo atstovaujamos vienuolika bendruomenių (Landsmanhaften): Baltimore, Detroitas, Montrealis, Niuhevenas, Norfolkas, Niuvarkas, Sirakiazai, Filadelfija, Klyvlendas, Čikaga, Niuorkas. Šalia šių federacijos skyriai veikė dar penkiose vietose: Bostone, Bafale, Hartforde, Kuboje ir Vašingtone.

Mano tėvo laidotuvių metu 1950 m. birželio mėn. teko susipažinti su gana jaunu žydeliu, kuris išmoko lietuviškai susikalbėti iš tėvų ir buvo kažkurio Lietuvos valstiaus žydų draugijos įgaliotais dalyvauti Dr. K. Griniaus laidotuvėse. 1980 m. spaudoje pastebėtas dr. kun. J. Prunskio susirašinėjimas su Izraeliu rodo, kad ten tebeveikia Lietuvos žydų sąjunga.

Taigi, Lietuvos žydai buvo stipriai organizuoti jau 1944 metais (leido žurnalą) ir, matyt, savo kilmės neatsisako. Įdomu, ar keturiasdešimčiai metų nuo Lietuvos tragedijos praėjus, abi tautos galėtų rasti abipusiai naudingus interesus ir palaikyti ryšius?

Liūtas Grinius

AUSTRALIJOS PABALTIEČIŲ TARYBA

Melbourne veikia Australijos Pabaltiečių Taryba, kuriai per ateinančius dvejus metus vadovaus lietuviai A. Počius. Tarybos adresas: P.O. Box 128, North Melbourne, Vic. 3051, Australia.

GARSINA LIETUVOS KANČIAS

Ukrainiečių laikraštis "The New Star", leidžiamas Chicagoje, kovo 22 d. išspausdino kun. dr. J. Prunskio straipsnį "A Catholic Nation in Soviet Captivity", kur iškeliami tikinčiųjų sunkumai sovietų okupuotoje Lietuvoje.

A.A. JONAS JASAITIS

Po automobilio nelaimės, 1981 m. kovo 17 d. mirė įžymus veikėjas Jonas Jasaitis. Palaidotas Šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse, Chicagoje.

Visuomenės gausų atsisveikinimą pravedė dr. L. Kriaučeliūnas. ALTO vardu atsisveikino G. J. Lazauskas ir Chicago Lietuvos Tarybos vadovas - E. Mikuziūtė.

Velionis, jau būdamas JAV LB cv. pirmininku, visuomet pats dalyvavo ALTO suvažiavimuose, kongresuose ir kt. Tiesioginiai į ALTO veiklą jis įsijungė 1967 m. atstovaudamas Liet. R. Kat. Federacijai. Kai ALT sudarė Lietuvos Tautos Genocido parodos rengimo komisiją, jam buvo patikėtas šios komisijos pirmininkavimas. Genocido paroda buvo surengta 1970 m. Chicago miesto centre.

Jo kalbą girdėjome perėitų metų ALTO suvažiavimuose proga surengtame pobūvyje, pagerbiant ALTO garbės narį kun. Adolfą Stašį.

Visuomenė neteko įžymaus veikėjo.

ŠVENTO RAŠTO TEKSTAI IR PAAIŠKINIMAI

5. KĄ VEIKIA MIRUSIEJI ŠVENTIEJI?

Mirusieji šventieji ir nešventieji nieko nebeveikia, jie miega ir ilsisi kapuose ir laukia prisikėlimo. Jie nepasidaro angelais ir negarbina Viešpatį. Psalmė 115: 17 skaitome: "Ne mirusieji giria tave, Viešpatie, ir nė vienas, kuris nužengia į tylumą" (Skvir. Vert. "į mirusių buveinę", ebr. "šeolį"). Garsusis Senbo Testamento rašytojas, Izraelio karalius, sakė: "Ką tik tavo ranka gali padaryti, tuoj daryk, nes nei darbo, nei proto, nei išminties, nei žinojimo nebus kape (šeolyje), į kurį tu skubini!" (Mokyt. 9.10). Mat, žmogus yra padarytas iš žemės, todėl mirdamas vėl į žemę sugrįžta. Turime garbinti Viešpatį Dievą, kol esame

gyvi. Todėl parašyta: "Taigi, ar valgotė, ar geriate, ar šiaip ką darote, visa darykite Dievo garbei!" (1 Kor. 10:31). 146-je Psalmėje skaitome: "Girkite Viešpatį. Girk mano siela Viešpatį. Aš girsiu Viešpatį kolei esu gyvas. Palaimintas kieno padėjėjas Jokūbo Dievas, kurio viltis Viešpatyje, jo Dievuje."

Adresas. Joe Gramontas
5421 So. Mozart St.
Chicago, Ill. 60632

Kurie įdomaujatės, prašome parašyti atvirlaiškį, gausite dovanų įvairių knygų - knygelių.

ŠVENTO RAŠTO TYRINĖTOJAI

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA

ALTO INFORMACIJOS

DIDŽIŲJŲ TRĖMIMŲ MINĖJIMAMS RUOŠIANTIS

Šiomet sukanka 40 metų nuo didžiųjų trėmimų iš Lietuvos. 1941 m. birželio 14-15 d. d. okupantai bolševikai, pagal Raudonojo Kryžiaus surinktus duomenis, į Sibirą išvežė 34,260 Lietuvos žmonių. Tarp išvežtųjų buvo 1,626 kūdikiai iki 4 m. amžiaus, 2,165 vaikai nuo 4 iki 10 m., 2,587 keliolikmečiai nuo 10 iki 18m., 3,986 jauni žmonės nuo 18 iki 30 m., 7,778 suaugę nuo 30 iki 50 m., 1,681 vyresni nuo 50 iki 70 m., 427 seneliai vyresni kaip 70 m. Dar 724 ištremtųjų amžius nenustatytas. Trėmimai tęsėsi ir vėlesniais metais, iki paskutinių laikų. Iš viso ištremta kas dešimtas Lietuvos gyventojas - gal net per 350,000. Amerikos Lietuvių Taryba skatina visose lietuvių kolonijose ruošti didžiųjų trėmimų minėjimus, kiek galima tai keliant amerikiečių spaudoje, priimant rezoliucijas, kad visiems ištremtiesiems būtų tuojau leista grįžti į tėvynę Lietuvą. Pasaulio Lietuvių Archyvas netrukus išleis galimai pilnesnius išvežtųjų sąrašus, paruošus L. Kerulio. Iki didžiųjų trėmimų minėjimų stengiamasi baigti išspausdinti kun. dr. J. Prunskio paruoštą knygą "Lietuviai Sibire", kur surinkti buvusių trėminių atsiminimai, laiškai ir nuotraukos.

Ypatingai panaudotina, kaip dovana amerikiečių politiniams veikėjams, šiuo metu išleista anglų kalba prof. dr. Juozo Pajaujio knyga "Soviet Genocide in Lithuania", kur pateikti atitinkami dokumentai, iliustracijos ir išsamus tekstas. Ši svarbi knyga išleista Tautos Fondo ir p. Emilijos Pajaujienės lėšomis. Knygą galima įsigyti šiuo adresu: ELTA Information Service, 1611 Connecticut Ave, N.W. 2, Washington, D.C. 20009

Kreipiantis į amerikiečių knygynus, prašyti knygos: "SOVIET GENOCIDE IN LITHUANIA" by Joseph Pajaujis - JAVIS, Ph. D. Manyland Books, Inc., New York, \$ 10.95.

AMERIKOS BALSO LIETUVIŠKOS PROGRAMOS SUKAKTIS

Amerikos Lietuvių Tarybos rūpesčiu Amerikos Balse įvestoji lietuviška radijo programa, informacijai teikti į okup. Lietuvą, jau veikia 30 metų.

Šiai sukakčiai atžymėti ALTO ir VLIKO valdybos š.m. gegužės 14 d. 12 val. 30 min. Washingtone, Senato Rūmuose rengia minėjimą. Jo garbės pirmininku sutiko būti sen. Charles H. Percy. Į minėjimą pakviesti įtakingieji senatoriai ir kongresmanai bei kiti pareigūnai, Lietuvos diplomatinio korpuso nariai ir kt. Dalyvaus latvių ir estų atstovai, nes tais pačiais metais, tik kiek vėliau, jie išsiryšė su Amerikos Balse ir savo programas. Iš viso dalyvaus apie šimtas kviestinių svečių.

Minėjimo organizavimo darbus atlieka ALT Visuomeninių reikalų komisija, vadovaujama dr. L. Kriaučeliūno, palaikydama ryšį su Amerikos Balso lietuviškos programos vedėju A. Petručiu, Lietuvos atstovu dr. S. Bačkiu ir kt.

RADIO INFORMACIJOS PAVERGTIESIEMS

Radio Free Europe - Radio Liberty per parą net 149 val. duoda 21 kalba informacijas Rytų Europos tautoms ir Sovietų Sąjungos gyventojams. Nepaisant gana stiprių radijo trukdymų Sovietų Sąjungoje, Čekoslovakijoje, Bulgarijoje ir kiek mažesnių trukdymų Lenkijoje, šių radio stočių klausosi apie 14 milijonų komunistų kontroleje esančių žmonių, o didesnės tarptautinės įtampos dienomis klausytojų skaičius pakyla iki 40 milijonų.

Apie tai paskelbė JAV Tarptautinės radio tarybos pirm. Ch. A. Ablard. Reagano vyriausybės pasiryžusi RFE-RL ir Amerikos Balso veikimą plėsti ir tam skirti daugiau lėšų.

JUNGTINIO PABALTIEČIŲ KOMITETO 20 METŲ SUKAKTIS

Šiomet sueina 20 m., kai sėkmingai veikia lietuvių, latvių, estų sudarytas Jungtinis Pabaltiečių Komitetas Washingtone. Komitetas, kuriame dalyvauja Amerikos Lietuvių Taryba, savo veiklą yra išplėtęs ypač paskutiniu laiku, turėdamas ryšį su Baltaisiais Rūmais, JAV kongreso nariais ir centrinėmis Washingtono įstaigomis. Komitetas planuoja atitinkamai paminėti 20 metų veiklos sukaktį.

ŽINIOS APIE KOMUNISTŲ KARO NUSIKALTĖLIUS

Prie JAV Teisingumo departamento sudarytoji Specialiųjų Investigacijų įstaiga dabar ieško ir kelia bylas vadinamiems nacių karo kriminalistams. ALT pirm. dr. K. Sidlauskas atkreipė tos įstaigos vadovybės dėmesį į faktą, kad karo kriminalistai darė nusikaltimus ne vien prieš žydus, bet ir prieš lietuvius. Be to, karo kriminalistų buvo ne vien tarp nacių bendradarbių, bet ir tarp komunistų.

Atsiliepdamas į tai, Specialiųjų Investigacijų įstaigos direktorius Allan A. Ryan atsiuntė ALT pirmininkui raštą, kur pažymima, kad įeigu turima tikrų žinių, jog į JAV nelegaliai imigravo bolševikų, marksistų karo kriminalistai ir dar dabar tebegyvena JAV-se, galima siųsti apie tai informacijas jų įstaigai. Teisingumo departamentas ir su tokiais pasielgs pagal JAV imigracijos įstatymuose numatytą tvarką, tai yra - ir jiems gali būti atimta teisė pasilikti JAV-se. Allan A. Ryan adresas yra: Office of Special Investigations, Post Office Box 28603, Washington, D.C. 20005.

DOMISI LIETUVOS BANKNOTAIS

Balzeko lietuvių kultūros muziejaus kuratorius Fr. Passic tarptautiniame žurnale "International Bank Note Society Journal" Vol. 19, No.4 išspausdino straipsnį apie Lietuvos 10 litų banknotą, kartu apžvelgdamas ir Lietuvos XX-to šimtmečio istorinius įvykius. Apskritai Balzeko muziejus gana plačiai garsina lietuviškus reikalus. Balzeko rūpesčiu Chicagoje laikraštis "Life" įsidedo dr. K. Sidlausko ir St. Balzeko, dalyvavusių etninių grupių pasitarime Baltuosiuose Rūmuose, Washingtone.

VERTINAMA LIETUVOS POGRINDŽIO SPAUDA

Washingtono veikianti Europos saugumo ir bendradarbiavimo komisija leidžia savo biuletenius "CSCE Digest". Kovo 20 d. biuletenio numeris tarp svarbių informacijos šaltinių apie padėtį už geležinės uždangos suminima Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika ir kiti pagrindinio leidiniai.

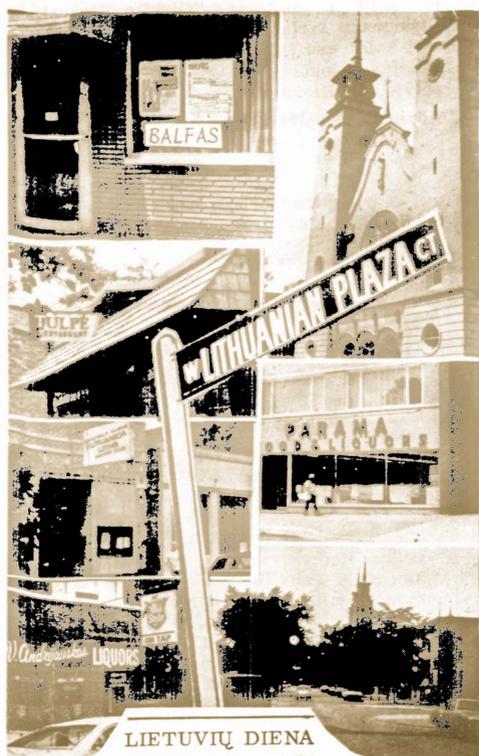
REZOLIUCIJOSE PRIMENA LIETUVĄ

Atstovų Rūmuose, Washingtone, pasiūlyta visa eilė naujų rezoliucijų: kongresmano Stratton, kongr. Ottingen, kongr. Young. Jose primenama Lietuva ir kitos Pabaltijo valstybės, reikalaujant joms grąžinti laisvo apsisprendimo galimybes ir nepriklausomybę, laisvus rinkimus, toliau laikytis inkorporacijos nepripažinimo principo.

AUKOS AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBAI, LIETUVOS LAISVINIMO VEIKLAI

Remiantis Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimu, įvykusio 1980 m. spalio 18 d. Chicagoje, rezoliucija, raginama visi tautiečiai aukomis remti ALTą ne tik Vasario 16 progą, bet išitus metus, išskiriant BALFO vajuos mėnesius.

CHICAGO

LIETUVIŲ DIENA

SENATORIUS FRANK D. SAVICKAS, 15-to Ward Committeeman ir ALDERMANAS FRANK BRADY skelbia, kad Chicagos LIETUVIŲ DIENA įvyks š. m. liepos 11 d. ant 69-tos gatvės, tarp Washtenaw ir Artesian gatvių. Sen Savickas, susižavėjęs pereinamųjų metų dienos pasisekimu, nori, kad ši Lietuvių Diena būtų atšvenčiama kas metais.

Lietuvių prekybininkai ir organizacijos, norinčios dalyvauti šioje dienoje, prašomi susisiekti su komiteto pirmininkais Zigmū Mikužiu, Jr. arba Bruno Tropiku 15-to Wardo Būstinėje, 6743 S. Western Ave., Tel. 434 - 3800 tarp 9 val. ryto iki 4 val. vak.

15th Ward Democratic Organization

FRANK D. SAVICKAS, Committeeman

6743 South Western Avenue
Chicago, Illinois 60636

"LIETUVOS AIDŲ" RADIO PROGRAMOS PENKERTŲ METŲ SUKAKTUVĖS bus 1981 m. gegužės 2 d., šeštadienį, 6.30 val. vakaro LIETUVIŲ TAUTINIŲ SE NAMUOSE, 6422 So. Kedzie Ave., Chicago, Illinois. Programoje - Talentų pasirodymas, Karšta vakarienė, Orkestras, Dovanų paskirstymas. Auka \$ 12,50 asmeniui.

Pakvietimai gaunami "LIETUVOS AIDŲ" Radio Programos būstinėje, 2646 West 71st Street, Chicago, Ill. 60629. Tel. 778-5374 ir "Marginiuose", 2511 W. 69 Str.

Kviečia "L.A." komitetas visus prisidėti prie programos išlaikymo.

Marquette Parko lietuvių namų savininkų organizacijos valdyba. Iš kairės: kasos globėjas S. Patlaba, vicepirmininkas A. Patackas, pirmininkas J. Bacevičius, Marquette Nat'l Bank prezidentas Thomas Vaughn, sekretorė A. Katelienė, organizacijos advokatas Charles Kral, Marquette Nat'l Bank viešųjų reikalų vedėjas Robert Kemton ir J. Skeivys.

C. Genučio nuotrauka

Dalis dalyvių R.L.B. Marquette Parko apylinkės metiniame narių susirinkime, kuris įvyko Marquette Parko lietuvių parapijos salėje.

C. Genučio nuotrauka

BALF'o Direktoriui ir Chicagos Apskrities Pirmininkui

A. + A.

JONUI JASAIČIUI mirus,

giliame liūdesyje likusius: žmoną BIRUTĘ, dukteris JŪRATĘ BUDRIENĘ ir AUŠRĄ, sūnų ALGĮ, ir visus GIMINES bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame

BALF'o CENTRO VALDYBA
ir DIREKTORIAIAUKOS "SANDAROS"
SPAUDOS FONDUI

- \$ 15.00 Clevelando ALTO Sk. Valdyba, Cleveland Hts., Ohio
- \$ 15.00 Patricia Gloveckas, Sun City, California
- \$ 10.00 Knights of Lithuania, Chgo. Ill.
- \$ 10.00 Julia Milauskis, Scottville, Mich.
- \$ 8.00 Jonas Šabanas, Chgo. Ill.
- Po \$ 5.00 aukojo. Andrius Sembrotas, Chgo. Ill., Ignas Serapinas, Chgo. Ill., Kazimieras Griškus, Chgo. Ill., Aldona Valys, Gulfport, Fla., A. Dumčius, Cicero, Ill., Petras Januška, Windsor, Ont. Canada.

• (R) LB BRIGHTON PK apylinkės metinis susirinkimas šaukiamas balandžio 5 d. 2 val. pp Šaulių Namuose, 2417 W. 43rd Str. Nariai, taip pat ir prijauciantieji, kviečiami atsilankyti. Po susirinkimo draugiška kavutė.

ELEKTROS ĮRENGIMAI
PATAISYMAI

Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesčiuose, greit, garantuoti ir sąžiningai.

Klaudijus Pumputis

4514 So. Talman Ave. Chicago, Ill.
Telefonas 927 - 3559

Jurgis GLOVECKAS

MININT MIRTIES METINES

Kaip šalia šviesos yra tamsa,
taip ir mirtis yra ties gyvybe
Vydūnas

JURGIS GLOVECKAS

Prieš tris metus 1978m. balandžio 5 d., Kalifornijoje, Sun City, mirė giliomis atminties JURGIS GLOVECKAS, gimęs Lietuvoje, Marijampolės apskr., Daukšiuose.

Jis savo noru pasirinko senovės lietuvių laidojimo būdą: palaikai buvo sudeginti ir laikinai palaidoti Paris kapinėse, o vėliau bus perkelti į Lietuvių Tautines Kapines Chicagoje.

Californijoje paliko liūdinti žmona Petronėlė, 3 broliai ir 2 seserys Lietuvoje, brolio sūnus G.J. Lazauskas su šeima, sesers duktė Pearl Jasis su šeima ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Greitai bėga laikas - štai jau trys metai prabėgo, kaip Tave nebėra mūsų tarpe ...

Mes Tavo artimieji ir draugai visados prisimename Tave, kaip taurų lietuvi, patriotą, iki paskutinio savo gyvenimo atodūsiu besisielojantį dėl mūsų mylimos Tėvynės laisvės.

Išėkis ramybėje! E.S.

DIAL 911 IN CHICAGO FOR
EMERGENCY POLICE, FIRE
AND AMBULANCE
NON-EMERGENCIES: DIAL 744-4000

BRIDGEPORT
DELICATESSEN3263 So. Halsted St., Chicagoje
Savininkas - Antanas Grigėnas

ŠVIEŽI, GERI PRODUKTAI
IR NEBRANGŪS
Viskas pagal jūsų lietuvišką
skonį.

RAMUNĖ

DELIKATESŲ KRAUTUVĖ
RESTORANAS2547 West 69th Street, Chicago, IL, 60629
Čia yra lietuviškų knygų, gaidų, plokščių ir kt. lietuviškų kūrinių.Telefonas 925 - 4254
Savininkai - Ona Konkulevičienė
ir Bronius Zabukas

Apdraudy Agentūra

Tel.: 778-2233

Bell Realty & Bace Ins. Agency

Juozas Bacevičius
VALANDOSKasdien 9 - 8 val. vakaro
Šeštadieniais ir sekmadieniais
9 - 4 val. po pietų

6529 So. Kedzie Ave.

- Chicago, Ill. 60629

SOPHIE BARGUS RADIO ŠEIMOS PROGRAMOS

ALDONA ir dukra SOFIJA DAUKAI

IŠ WOPA 1490 KIL. AM

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 4:00 - 4:30 val. po piet
Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

7159 South Maplewood Avenue

Tel.: HEmlock 4-2413

CHICAGO, ILLINOIS 60629

ŠIMAITIS REALTY

INSURANCE • INCOME TAX • NOTARY PUBLIC

2951 W. 63rd Street

Office - 436-7878

Res. 839 - 5568

CHICAGO, Illinois 60629

VLADAS ŠIMAITIS, J.D.

Registered Broker

Didžiausias Kailių Pasirinkimas!

PAS VIENINTELĮ LIETUVIŲ KAILININKĄ CHICAGOJE

Įstaigos: 263-5828
Namų: 677-8489

NORMANĄ BURŠTEINĄ
185 No. Wabash Avenue
second floor
Chicago, IL 60601

NAUJA LIETUVIŠKA RADIJO PROGRAMA

"LIETUVOS AIDAI"

Veda Kazė BRAZDŽIONYTĖ

KASDIEN nuo pirmadienio iki penktadienio
8:30 val. vakare

Visos laidos iš WCEV 1450 Kc BANGA.

ST. PETERSBURGE: 12 val. 30 min.

WTIS 1110 AM BANGA.

Adresas: 2646 West 71-st St.

Chicago, Ill. 60629. Tel. 778-5374.

MŪSŲ VYTIS

J. GIRDŽIŪNAS

Mūsų vytiš, valstybės ženklas, yra vienas iš gražiausių, puošniausių ir gyviausių, gyvybe trykščiančių valstybės herbas. Žinoma teigia, kad žirgo atsiradimas antspauduose siekia Algirdo ir Kęstučio laikus (1345 m.), o gal ir dar anksčiau, Žirgas neatirado tuoj pat iš karto antspauduose ir monetose, jis ten pateko žymiai vėliau. Senovės lietuviai mylėjo eiklų žirgą, žygio ir kovos draugą, todėl jis, kaip ir karys, pateko į monetas ir antspaudas. Taikų žirgą, kario kovos draugą, lyginti prie plėšriųjų erelių yra didelis nesupratimas.

Ne visi heraldikai yra vienodos nuomonės dėl žirgo atsiradimo mūsų kunikaisčių antspauduose ir monetose. Apie vytiš heraldiką yra gausiai straipsnių prirašyta, bet ne visų autorių išvedžiojimai ir įrodymai remiasi vienodomis išvadomis. Esama heraldikų ir numizmatikų, kurie remiasi lenkų heraldikų ir numizmatikų pateiktais daviniais ar prielaidomis.

Gal išsamiausiai ir giliausiai įsijautęs, per du Tėviškės Žiburių numerius, velionis A. Šapoka buvo parašęs ilgą straipsnį "Vytiš ir mūsų heraldiką", 1948 m. birželio 5 d. Lyg siūlė per visą jo studiją tęsiasi lietuviškas nuosirdumas ir sielvartas dėl vyčio paniekinimo. Jis ilgoje savo studijoje įrodinėja vyčio kilmę, jo vystymosi eigą, svetimųjų vyčio išskirpimą, o dabar reformacijos netikslumus, nesusingaudumą, mažą nusivokimą apie heraldiką ir prieštarauja bet kokiam vyčio pakeitimui ar vadinamajam "stilizacijai".

Velionio A. Šapokos straipsnis buvo išspausdintas Vokietijoje ir nedaug kam jis prieinamas. Pateksiu jo Tėviškės Žiburiuose išspausdinto straipsnio, galimai daugiau citatų. Savo straipsnyje jis paliečia ne tik vytiš, bet Gedimino stulpus ir dvigubą kryžių. Visas jo straipsnis atspausdinti užimtų perdaug vietos, todėl pasitenkinsiu tik būdingiausiomis citatomis.

Velionis A. Šapoka rašo: "Kiekviena tauta, kada nors gyvenusi valstybinį gyvenimą arba į jį pretenduojanti, turi savąjį herbą, savąjį valstybės ženklą. Ir mes jį turime. Tik kažin ar yra pasaulio kur nors kita tauta, kuri nežinotų, kaip jos valstybinis herbas atrodė. O mes, kurie turime tokią ilgą ir garbingą valstybinio gyvenimo istoriją, kurie neseniai dar tebegyvenome nepriklausomoje suverinėje valstybėje ir kurių valstybė bent juridiskai tebeegzistuoja, jau nežinome, koks yra mūsų valstybės herbas. Nežinome, nes jį visai pažinęs. Su valstybės ženklu pradėjome elgtis lyg su eiline puošmena, lyg su kokiu ornamentu ar tualetu dalim."

Velionis A. Šapoka apgailestauja, nes jam teko matyti visokių, tokių ir panašių, kaip jis vadino, stogo žirgelių ar kijas mėčiojantį sunykusį kumį, su dažnai už patį raitelį didesniais pentiniais. Vieni jų lėkė į kairę, o kiti į dešinę. Jis rašo: "Argi galime mes šitaip ir svetimšaliams reprezentuoti? Kaip gi mes jiems įkalsime į galvą, koks yra mūsų herbas, jei patys nežinome."

Jis pateikia, kaip valstybinės įstatygos pradėjo laužyti įstatymą ir "žmones su skoniu" labai padrasino. "Na, ir prasirodė prašmatnumo lenktynės. Toną davė kai kurie menininkai, ypač p. Dobužinskis, kuris, būdamas specialios tam reikalui sukurtos komisijos narys, pabandė susipažinti su heraldika ir užsimojo sukurti pirmą, atseit lietuviškiausią, vytiš formą. Tam jis nepatingėjo ir už Lietuvos sienų pavažinėti. Grįžęs su visa eile pagamintų brėžinių, p. Dobužinskis parašė net studijėlę "Vytiš" ... Po to prasidėjusi audra daugelį iškreipė iš kelio. Dobužinskio rašinys toli gražu nebuvo rimta istorinė studija. Ji neišaiškino nei mūsų vytiš kilmės, nei jo prasmės, nei elementų, nei nurodė jo vietą pasaulinės heraldikos raidoje.

Pasiziūrėjimas į keletą ar keliolika senų vytiš pavyzdžių, net neišsiaiškintus jų metrikos, dar nėra problemas išsprendimas." (Vytiš rašau taip, kaip A. Šapoka parašyta, J.G.)

A. Šapoka išsamioje studijoje apgailestauja, kad dėl nesuvokimo apie heraldiką ir stilizaciją, paneigiamas vytiš ir reikalaujama jo stilizacijos pagal heraldikos mokslą, nes senasis vytiš (Vytautinis) buvęs netoks. Jis rašo: "Tur būt, laikantis principo, kad ir nežmoniška, bet tik kitiškai, dar buvo pridėta, kad vytiš turįs būti nukreiptas ne į dešinę, bet į kairę.

Pamirštame, kad įvairiuose leidiniuose reprodukuojamas senasis vytautinis vytiš dažnai yra imamas iš labai sunykusių monetų ir sunykusių antspaudų. Ten dažnai išspausdinama iš tikro tik jo kontūrai, dažnai vien linijos, lyg arklio ir raitelio skeletas. Bet nereikia pamiršti, kad tai yra piešiniai ne fotografijos. Ir tiems, kurie juos piešė visiškai nerūpėjo detalės. Jie tenkinosi suvokę monetas ar antspaudą ženklo formą. Jei jau kas nori

iš to daryti išvadas, turėtų žiūrėti ir originalus, bet ne į kokio Gumowskio ar kito autoriaus išspausdintus piešinius.

Vertindami mūsų herbus, mes neprivalome išikbti ir kurį nors vieną heraldikos dėsni, bet privalome turėti galvoje juos visus ir visą reikalą išsiaiškinti iš esmės. Herbe negali būti nei vienos spalvos, nei vieno bruožo, nei vieno elemento, kuris neturėtų prasmės, ir niekam neleistina į herbą įnešti kokių nors naujų elementų ar naujų formų be juridinio pagrindo.

Jei jis tame skyde pasiliko ir išbuvo apie 600 metų, tai jis yra mūsų tėvų palikimas, yra tautinė brangenybė. Ne tiek jau daug mes tokių brangenybių turime, kad svaidytume jas kaip nunešiotas pirštines." Velionis A. Šapoka aiškiai nusako, kad vytiš nėra Daugirdo ar Žmuidzinavičiaus fantazijos padaras, bet istorinės raidos vaisius.

"Darant nuoseklus išvadas iš heraldikos ir sfragistikos principų, išeina, kad dvigubasis kryžius yra buvęs Vilniaus srities Gediminaičių herbas. Kitokių herbų vytišiuose antspauduose nėra ... Jei mes vytiš sustilizuotume, tai iš jo iškristų dvigubas kryžius, kuris vienas čia ir tėra tikrai heraldinis elementas."

Apie Gedimino stulpus velionis A. Šapoka rašo taip: "Kai įvedė į antspaudus niesto vartus imperatoriai, karaliai nenorėjo nuo jų atsilikti ir taip pat pradėjo savo iškilmingųjų antspaudų antrosios pusės vaizduoti savųjų sostinių vartus. Čia tai pat būdavo laikomasi stilizacijos principo. Vartai būdavo taip sustilizuojami, kad imperatorių ir karalių antspauduose atsirado mūsų vad. Gedimino stulpai." Jis teigia, kad ne tik Kęstučio herbas-karys su skydu, bet ir vytiš yra iš prieš krikščioniškųjų Lietuvos laikų. Kuris iš kunigaikščių jį pradėjo vartoti pirmas - nežinoma.

"Visiems reformos šalininkams ir "vykdytojams" tenka priminti, kad jų siūlomasis stogo žirgelio formos vytiš toli gražu negali būti laikomas tikroju lietuviškuoju vyčiu. Toks jis niekad nėra buvęs. Kad kai kam teko matyti panašių sunykusių antspaudų ar monetų pavyzdžiuose išpieštų raitelio kontūrą, tai nereikia pamiršti, kad tai ne ano meto stilizacijos vaisius, bet dažniausiai tai mūsų laikų sfragisto ar numizmatų išbrėžtos ir sunkiai įžiūrimos formos."

Jis užbaigia taip: "Dabar siūlomos formos visi variantai jokiū būdu nepriimtini. Iš mūsų gražiojo, jėga trykštančio vytiš lieka tik šešėlis, stogo žirgelis ar lentelinis vaikų žaisliukas. Kai mūsų Pašto Valdyba išspausdino su šitokiu vyčiu pašto ženklų seriją, ne be reikalo švedų filatelista savo spaudoje rašė, kad Lietuvoje, matyti, esanti plačiai išsivysčiusi žaislų pramonė, kad net pašto ženklų serija jiems esanti paskirta."

Be minėto straipsnio A. Šapoka vyčio reikalui yra parašęs ir daugiau straipsnių. Jis teigia, kad "stilizuotas" vytiš praradęs visus būdingiausius ir svarbiausius pradus: skydą, dvigubą kryžių ir kitus elementus, liko tik neaiškus ir sudurstytas šakaliukas. Sudarkytas ir sutaršytas mūsų pačių rankomis, šimtmečius išsaugota mūsų tėvų palikta brangenybė.

Amerikoj apie vytiš ir heraldiką rašė veik visa lietuviškoji spauda, paneigdama "stilizaciją", vyčio darymą ir niekinimą.

Lietuvių Enciklopedijos bent keliuose tomuose yra ilgų straipsnių apie vytiš, herbus, heraldiką, Gedimino stulpus ir dvigubą kryžių. Kai kurie iš jų nesutinka su A. Šapokos lietuviška mintimi. Vytiš, Gedimino stulpus ir dvigubą kryžių liečiantieji LE straipsniai daro išvadą dail. Dobužinskio patiekta medžiaga, apie kurio studijos davinis ir surinktos medžiagos autentiškumą nepalankiai pasisako A. Šapoka.

Teigiama, kad pirmoji "stilizuoto" vyčio pašto ženklų serija buvo Lietuvoje išleista 1934 metais. Amerikoj "stilizuoto" vyčio vartojimas pagausėjo po 1976 m. balandžio mėnesio "Pasaulio Lietuvių" išspausdinto straipsnio. Straipsnio autorius teigia, kad tokio "stilizuoto" vyčio projektą paruošė dail. T. Valius.

Susiduriame su dviem "stilizuoto" vyčio dailininkų projektais. Lietuvoje dail. Dobužinskio, o čia dail. T. Valiaus ir pagal jų projektus gaminami ir platinami "stilizuoti" vyčiai. Kuo tie "stilizuoti" vyčiai, abiejų dailininkų skiriasi vienas nuo kito - neaišku. Gal tik tuo, kaip rašo A. Šapoka, kad vieni lekia į kairę, o kiti į dešinę. Po "Pasaulio Lietuvių" straipsnio "stilizuoti" vyčiai pasipylė laikraščiuose, žurnaliukuose, žurnaluose ir ant mašinių langų.

Kyla mintis, kodėl reikėjo sudarkyti, sumenkinti ir sunaikinti gražų Lietuvos vytiš, valstybės ženklą, kuris išsilaikė šimtmečius per Lietuvoje siaučiamas audras ir okupacijas. Ko nepajėgė padaryti svetimieji - okupantai, tą pompastiškai

didžiudamiesi padarė savieji. Iš kilnaus vyčio padarė nei ši, nei tą.

Amerikoj prieš "stilizuoto" vyčio projektą ir jo gamybą gal pirmasis 1953 m. vasario 14 d. pasisakė inž. J. Rugis Drauge straipsniu "Apie Lietuvos valstybės ženklą -Vytiš". Jis grožisi mūsų vyčiu, apgailestauja jo paniekinimą ir darymą, ir pridėda, kad "stilizuoto" vyčio projektą padarė dailininkas futurizmo dvasios paveiktas. Inž. J. Rugis toliau rašo: "Mūsų Vytiš atvaizduoja kilnų riterį, vejančį su iškeltu kardu priešą. Tai nėra karininko simbolis - tai yra Tėvynės meilės simbolis. Riteris neskuba į mūšį, bet iškėlęs kardą veja priešą iš Tėvynės. Heraldinį vytiš matė Grunvaldo laukai, vytiš plėvesavo Lietuvos kariuomenės eilėse, vadovaujamos Didž. Lietuvos Kunigaikštijos hetmono Jono Chodkevičiaus, garsioje Kircholmo pergalėje. Jis simbolizavo Lietuvą daugelyje svarbių istorinių įvykių."

Nesu surinkęs visus laikraščių numerius, kur rašoma apie vytiš, bet jau 1978. VII.1 pirmojo puslapio dešinėje pusėje viršuje Draugas išspausdino "stilizuotą" vytiš, o jo apačioje parašyta "Pasaulio Lietuvių Bendruomenės ženklas". Praeitų metų lapkričio 14 d. Draugo puslapyje išspausdinta pašto dėžutė, o apačioje parašyta: "Lietuvių ir latvių ženklais papuošta pašto dėžutė Baltic House Urbanoje". Viršuje dėžutės, kairėje "stilizuota" vytiš, o dešinėje latvių ženklas. Iš bendruomenės ženklo jau pasidarė lietuvių ženklas.

Praeitų metų pabaigoje ir šių metų sausio 6 d. Drauge įdėta nuotraukų iš Philadelphiaus parengimų. Nuotraukos gražios, bet nuotraukų viršuje, jau apskritime įdėtas "stilizuotas" vytiš ir lyg pridengtas trikampis su permatomu popieriu ar plastika. Iš abiejų apskritimo šonų, lyg ašos, papuošalai. Gal bus tas pats, apie kurį rašė A. Šapoka. Jis rašo taip: "Skydas apskritas, tik apačioje su smailiu išlenkimu, atsirėmusiu dėl to, kad reikėjo vietos vadinamajam Vytauto ženkliui įterpti. Viršuje skydo nei šio, nei toki stiliaus karūna, o iš šonų, žemiau tos karūnos, kažkokios ašos, paskolintos iš keramikos dirbinių, skydo viduje vytiš, o po jo kojų atskiruose skyriuose dvigubas kryžius".

A. Šapokos aprašytas vytiš apskritime ne visai atitinka dabartinį, tur būt šis bus jau ir vėl "stilizuotas".

Keletą ilgų straipsnių apie vytiš buvo "Laisvoje Lietuvoje". Ten 1976. VI.24 "Vytiš ir stilizacija" straipsnyje Marijus Blynas teigia, kad stilizacija iš puošmens vyčio padarė "stilizuotą" asilą.

Taip pat Naujienose daug kas rašė stilizacijos reikalui. E. Jasiūnas 1967. I.7 savo straipsnyje "Lietuvių Tautiniai ženklai" teigė, kad kiekvienai tautai jos tautiniai ženklai yra brangūs ir neliečiami, jų tarpe ir vytiš. Per du Naujienų numerius rašė J. Šiušis iš Argentinos: "Ar okupanto pataikūnai bus pajėgūs sunaikinti Lietuvos Vytiš?" Straipsnį pradėda caro laikotarpiu ir baigia "stilizuotu" vyčiu. Jis rašo, kad "stilizuota" vytiš kai kurie pradėjo vadinti "vytuku", lyg tai būtų sūnus-vaikas ir prašo visų lietuvių gelbėti turimą vytiš.

Patį skaudžiausią vyčio paniekinimą patyrėme iš žurnalo "Karys". 1968 m. minėdamas 50 metų (1918-1968) Nepriklausomybės paskelbimo sukaktį, per visą Kario viršelį išspausdino toki "stilizuotą" vytiš, sutaršdamas mūsų valstybės ženklą. Ar ši atsitikimą reikėtų aiškinti kaip didelę pažangą ir laimėjimą, ar apgailestauti kaip dekadansą. Kad tas "stilizuotas" daiktas neatrodytų toks gramozdas ir kad nebūtų vien griaučiai, pusė lentelės, vadinamo skydo, papuošė ažuolo šakomis ir gilėmis.

Valstybės ženklas nėra asmens, asmenų ar organizacijų nuosavybė ir ne jų kompetencija daryti bet kokius pakeitimus. Kam kilo tokia nesveika mintis pasityčiooti iš mūsų Valstybės ženklo ir "sustilizuotus" jį, padaryti tik organizacijos ženkliuku.

Gražiausia, kad svetimieji pradėjo mus mokyti, kaip turime puošti savo mašinių langus. Kaimynystėje gyvenę senosios kartos lietuvių sūnus. Jis lietuviškai mokėjo tik keletą žodžių, o jo žmona nelietuvišką kilmės. Jų mašinos užpakalinis stiklas užklijuotas gražiuoju vyčiu ir jie važinėja didžiudamiesi.

Viesėdamas Kalifornijoje, porą sykių turėjau galimybę aplankyti danų miestą. Jis yra apie 150 mylių į šiaurę nuo Los Angeles, Sant Yner slėny. Vos privažiavus pamatai ant stogų ar kaip kitaip įtaisytus, didesnius ir mažesnius, ilgais sparnais malūnus, o ant stogų viršūnių gandrai suka sau lizdus. Galerijos pilnos paveikslų ir kitokio daniško meno, Bažnyčia danų architektūros. Didžioji gatvė pavadinta Kopenhago vardu.

Praeitų rudenį buvome pakviesti pas vieną švedų šeimą. Jis inžinierius, buvęs švedų armijos karininkas, o jo žmona dailininkė. Jų išlaukinė namo išvaizda tokia, kaip ir kaimynų, nieko nuo jų nesisikia, bet įėję į vidų patekome lyg į muziejų. Pusrastiškai iškabinėti didesnių miestų ženklai-herbai, o aukščiausioje vietoje, pačiame vidury, Švedijos herbas. Kam-

barių langų užuolaidos darytos Amerikoj, bet su švedų tautiniais ženklais. Valgomio stalo kėdės yra Švedijos karaliaus rūmų stiliaus. Virš durų blizgas jo senelio atvežtas iš Švedijos kardas. Jo senelis ir tėvas buvo irgi karininkai. Jo žmonos darbo paveikslais prikabinėtas koridorius ir visur, kur tik buvo galima juos pakabinti, įėję į jos darbo kambarį patekome lyg į galeriją: sienos nukabinėtos Švedijos gamtos vaizdų ir aplinkos paveikslais.

Taip kitų kraštų žmonės, nors ir toli nuo savo tėvynės, bet grožisi jos gamtovaizdžiais, saugoja, brangina ir gerbia tėvų palikimus, valstybės herbą, ir nesi rūpina jo stilizacija.

ENGLISH section

THE SANDARA CONING TOWER

A good source for current happenings in Lithuania and among Lithuanians around the world is the monthly ELTA Information Bulletin sponsored by the Lithuanian National Foundation and published at 1611 Connecticut Ave., Washington, D.C. 20009. The February issue, among others, has the themes "Lithuania's Independence Day", "New Mock Trails in Lithuania", "Estonian Dissident's Impressions of Lithuania", "Underground Press in Lithuania", "Lithuania in the World Press", and others. Write for a copy, and if you like it, the Foundation would be happy with a donation to help its continuing publication.

There are many sources in English about past Lithuania but not too much reliable information available about the present one. This frustrates our students in High Schools or colleges who are called upon, or decide to write, about their ethnic origins in school papers. We heard of a case in one of our colleges where a student of Lithuanian descent could find only the following sources for a paper on Lithuania: Glimpses of Lithuania by Bronius Akestinas, 1978 Mintis publication at Vilnius; Lithuania Under the Soviets, by V. Stanley Vardys, 1965, and Timeless Lithuania, by Owen J.C. Norem, 1943. In critically evaluating the paper, the examining professor suggested an attempt to predict the course of the Lithuanian spirit and culture continue to persist. Here some modern reliable information about present day Lithuania would be of great help.

Culling through some Year Books and encyclopedias we rounded up interesting basic facts about present day Lithuania. It is a country in the northeastern corner of Europe, across the Baltic Sea from Sweden, of 25,170 sq. miles. Illinois has 56,400 sq. m., New York 49,576, Massachusetts 8,857. It is now a Lithuanian Soviet Socialist Republic, made such by brutal invasion of the Red Army in 1940. The 1979 census found 3,399,000 inhabitants, of whom 80 out of a hundred are Lithuanians, 9 Russians and 8 Poles. By forceful industrialization and urbanization, stemming from Moscow planners, the majority of the inhabitants (61%) now live in 114 towns and cities, of which the largest are: Vilnius, the capital (481,000); Kaunas (370,000); Klaipėda, the seaport (175,800); Šiauliai (118,200), and Panevėžys (101,500). The town of Alytus has grown from 9,200 in 1939 to 55,300 in 1979. The increase of the urban population came from the migration of farm people to the cities, particularly the young and ambitious. Before 1939 the urban population of Lithuania was only 17%, while 83% were agricultural.

In 1939 the Lithuanian farm land was divided into 354,850 individually owned farms, mostly in the 5 to 28 acre brackets. Only 6%, or 22,730 farms, had more than 28 acres of land. Moscow planners forced these individual farms into 813 collective and 281 state farms (according to 1975 statistics), who cultivate a total of over 6 million acres of land. The majority of the state farms (227) specialize in meat and dairy products, and an effort is being made to specialize the collective farms along grain, fodder, pig raising, poultry, beet and flax lines. However, over a fourth of the population is still being fed from parcels of private gardens, allowed by the new Constitution of April 1978, and whose produce the owners may sell at free prices on free mar-

(Continued on page 6)

TEVYNĖS MYLĖTOJŲ DRAUGIJOS KAMPĖLIS

Isteigta 1896

TEVYNĖS MYLĖTOJŲ DRAUGIJOS
ADRESAS - 840 West 33rd Street,
Chicago, Illinois, 60608.

LIETUVOS HIMNAS

Žodžius ir Melodiją Parašė
D-ras V. Kudirkas

Iškilingai

Lie-tu-va Tė-vy-ne mū-su tu did-vy-rių žė-mė, Iš-pra-ei-ties

Ta-vo sū-nūs te stip-ry-bę se-mia. Te-gul Ta-vo vai-kai ei-na vien-ta-kais do-

ry-bės te-gul dir-ba Ta-vo nau-dai ir žmo-nių gė-ry-bei.

1. Te-gul sau-lė Lie-tu-vos tam-su-mus pra-ša-li-na ir švie-sa
2. Te-gul mei-lė Lie-tu-vos de-ga-mu-sų šir-dy-se var-dan-tos

1. ir tie-sa 1. mūsų gim-ti-ny-je di.
2. Lie-tu-vos 2. vie-ny-bė te-zy-di.

Istoriniai Padavimai

DR. JONAS BALYS

Užburto Pily ir Piliakalniai

Nagarbos Kalnas

Darbėnų v., Jazdų k. yra dvarelis. Ant jo lauko yra Nagarbos kalnas. Ant to kalno yra prūdelis. Apie tą kalną pasakoja, kad ten buvo dvarelis. Seniau, kai (kartą) mynė linus, į to dvaro jaują įėjo toks senas žmogus. Tie iš jo juokiasi. Tas senas žmogus liepia liautis. Taip vieną kartą, antrą ir trečią kartą. Tie nesiliovė. Tai tas senis išėjo, tie žmonės nugarimzdė. Po kiek metų iškilo to dvaro pamatai. Jis buvo prakeiktas. Ten buvo ant kalno vaikiokas. Iš to dvaro išėjo pana. Ji sutiko tą vaikioką ir nešė ant lėkštės rupūžę. Ji ir sako: "Tu ją pabučiuok, tai aš paliksiu laisva". Tas vaikas nebučiuavo ir ta pana vėl nugarimzdė kalnan, ir daugiau nebeiškilo.

Darbėnų v. Užr. J. Dovydatis, 1932. VII. 22. LTA 462(322).

MAŽEIKA & EVANS
Laidotuvių Direktorai
6845 SO. WESTERN AVENUE
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MASINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS
TEVAS IR SŪNUS
Laidotuvių Direktorai
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 West 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6
1410 South 50th Avenue, Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9
TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
Aikštė Automobiliams Statyti

T
M
D

pirm. Gertruda Dargis
2040 Springhill Road
Pittsburgh, Pa. 15243

Sekr. Grožvydas Lazauskas
840 West 33rd Street
Chicago, Ill. 60608

1žd. Aleksandras Chaplikas
788 East Broadway
So. Boston, Mass. 02127

ENGLISH section

(Continued from page 5)

Lokinskių Piliakalnis

1913 metais nuvažiavo vienas Liubavo žmogus į Karaliaučiaus ligoninę. Prie jo priėjo viena senutė ir paklausė, kokios jis yra parapijos. Jis pasisakė esąs suvalkietis. Tada paklausė, ar toli yra Lokinskių piliakalnis. Žmogus pasisakė, kad tą piliakalnį gerai žinąs. Tuomet moteriškė padavė raktus, liepė pasiprašyti kunigą ir su procesija nueiti prie to kalno. Pasakė, kad (reikia) po dešinei atkasti duris, atrakinti ir tenai ras daug aukso ir sidabro, ir vieną gražią mergaitę, kurią reiks išvaduoti. Ji liepė drąsiai eiti, nes kunigui pašventinus visos baisenybės išnyks. Žmogus pagrižo namo ir pasisakė draugams, ką senutė sakė. Jie susitarė nueiti vieni, nes kunigą pakvietus reiks daug turtų atiduoti. Nieko nelaukę nuėjo. Kaip senutė sakė, (taip ir) rado po dešinei duris, atrakino jas, rado kitas, irgi atrakino, jėgę rado didelį kambarį, kurio viduryje sėdėjo mergaitė ir ieškojo liūtui galvą, o toliau buvo krūva aukso ir sidabro. Kai tik jie įėjo, liūtas smarkiai pasipurtė ir pakilo smarkus vėjas, o mergaitė giliu balsu pravirko ir sakė: "Tikėjaisi, kad mane kas nors išvaduos, bet jūs mane pražudėt augžina!" Pradėjus smarkiai pūsti vėjui, jie smuko pro duris, o raktai liko vidury kambario. Paskiau pasikvietė dar daugiau vyrų ir norėjo atkasti, bet durų daugiau neatrado.

J. Česnulytė, Utena. Užr. A. Puodžiūnaitė, 1933. IV. 23. LTA

Veliuonų Užkeikta Pana Prašo Pabučiuoti

Veliuonos bažnytkalny, sako, yra užkeiktas dvaras ir pana. Vienąsyk labai dievobaimingas žmogelis pasivėlino į bažnyčią. Skubinosi jis kaip galėdamas, ale jau numano, kad ras kunigą prie altoriaus. O kitąsyk nebuvo dar to tako, kur eina pro špikerę skersai kalno, ale reikėdavo eiti aplinkui keliu per tarpkalnę. Einąs šis poteriaudamas per tarpkalnę, eidamas žiūri, kad jau tokia graži pana sėdi ant skrynios, kad jau tokia graži, kad miela. Ir sako (ta pana): "Žmogeli, pabučiuok mane!" Žmogus nusispjovė ir nieko nesakydamas eina tolyn. Panavėl: "Žmogeli, pamislyk tik tai, kas yra skrynioje — užteks tau ir man." Žmogus rėžė pro šalį. "Žmogeli, pasigailėk, pabučiuok mane, o būsiu išvalyta ir tu būsi laimingas". — "Kad tu pragaran nugarmėtum, nebegundžius manęs!" Po tų žodžių žemė atsivėrė, pana sušypė, suvaitojo ir barškėdama į skradžias tik tai tuos žodžius pasakė: "Žmogau be mielaširdystės, tau buvo nuo Dievo daleista mane išgelbėti, jei tik tai būtum išpildęs mano prašymą, o dabar vėl einu ant septynių šimtų metų į pragarą kentėti. Nors pra-nešk svietui apie mane". Ale dar iki šiol apie ją nieko negirdėti.

Seredžius. Užr. Pr. Virikas. LMD I 998(3).

BALTIC BAKERY

4627 SOUTH HERMITAGE AVE Chicago, Illinois
Tel. LA 3-1510

2616 WEST 69th STREET Chicago, Illinois
Savininkas JUOZAS ANKUS Tel. 737-6784

E U D E I K I S

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID
Laidotuvių Direktorai

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
4330 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

Nuo
1914 Metų

Midland Savings aptar nauja taupymo ir namų paskolų reikalais visas mūsų apylinkes. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą.

Mes norėtum būti Jums naudingi ir ateityje

Sąskaitos apdraustos iki
\$40,000.00

FRANK ZOGAS
President

MIDLAND SAVINGS

& LOAN ASSOCIATION
4040 Archer Avenue
Chicago, Illinois 60632
Phone 254-4470

Ir 8929 So. Harlem Ave.,
Bridgeview, Illinois 60455
Phone 598-9400

2657 W. 69th St. Chgo., Ill. 60629 • Phone 925-7400

5 1/2%

pakl quarterly
4 Year Savings
Certificates
Minimum \$5,000

7 1/2%

All accounts com-
pounded daily —
Passbook Savings

PASSBOOK
SAVINGS...
the best way to save regularly!

5 1/2%
ACCOUNT SAVINGS

Paid and
Compounded
Quarterly

OUR SAVINGS
CERTIFICATES
EARN UP TO 8%

see us for
HOME financing.
AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT
TO FIT YOUR INCOME

INSURED

**Mutual Federal
Savings and Loan**

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608

PETER KAZANAUSKAS, President Phone: Virginia 7-7747

HOURS: Mon. Tue. Fri. 9-4 Thur. 9-6 Sat. 9-1

SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

kets. The farming population is being forced to settle in special agricultural settlements of which there were 1,400 in 1971, supplied with electricity and some with gas or rudimentary plumbing. The more than 354,000 homesteads of 1939 are allowed to decay or go to ruin by denying repair materials.

* * *

The 1971 statistics counted 3,432 primary, High and vocational schools with 581,000 pupils. The sole University of Vilnius numbered 7,468 regular students and 8,380 who were studying evenings or by correspondence. The language of primary instruction for 457,000 was Lithuanian, with obligatory Russian classes, while 65,000 had their education in Russian and 16,000 in Polish. About 125,000 were in the kindergartens, and rudimentary instruction of Russian is being gradually introduced. Of the 119 newspapers and journals published, 84 are in Lithuanian.

The number of office and industrial workers in 1979 was listed at 592,000. How many are working on farms is not definitely known, but a 1972 statistic claimed that out of every 100 workers 29 are in agriculture. It is claimed there are over 125,000 various specialists in the factories and farms. There are 1,360 miles of railways and 20,368 miles of motor roads, of which 12,031 are paved.

Vyt. Širvydas

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorų Asociacijos Nariai

PETRAS BIELIŪNAS

4343 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

(LACKAWICZ)
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1219
2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-8872
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, ILL 974-4410

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138, 1139

VASAITIS - BUTKUS

1448 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003
TURIME KOPLYCIAS VISOSE MIESTO DALYSE